

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 38 RvO van
Student & Stad over seksuele gezondheid
en de capaciteit van de GGD

Steller I. Dijkstra

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 80 25 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk 287455-2021

Datum 6-7-2021

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u ons antwoord toekomen op de schriftelijke vragen ex art. 38 RvO van de heer S. Bosch (Student & Stad) over seksuele gezondheid en de capaciteit van de GGD. De brief van de vragensteller treft u aan als bijlage.

Inleiding

De Wet publieke gezondheid (Wpg) regelt o.a. de organisatie van de openbare gezondheidszorg en de bestrijding van infectieziekten. GGD Groningen zet vanuit de Wpg (inwonersbijdrage gemeente Groningen) in op het opsporen en behandelen van seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's). Vanuit haar collectieve preventieve rol wordt ingezet op een gezonde seksuele en relationele ontwikkeling, waaronder het voorkomen en het vroegtijdig signaleren van een soa.

GGD Groningen ontvangt extra middelen vanuit het ministerie VWS (Sense) voor de inzet voor specifieke risicogroepen (zoals migranten, sekswerkers, mannen die seks hebben met mannen (MSM)). Jongeren < 25 jaar kunnen ook op het GGD-spreekuur terecht met al hun vragen over seksualiteit (anticonceptie, pijn bij vrijen e.d.).

Voor soa-consultatie is de huisarts de eerstaangewezen hulpverlener en de GGD het vangnet voor groepen met risico's op soa-verspreiding wanneer reguliere voorzieningen ontoereikend zijn. Naast de huisarts zijn er ook andere laagdrempelige voorzieningen beschikbaar zoals soa poli Noord en Studentarts.

Het heeft de voorkeur van veel studenten < 25 jaar om zich te laten testen bij de GGD, omdat hier geen kosten aan verbonden zijn. Gezien het grote aantal verzoeken (Groningen kent veel studenten < 25 jaar) tot een soa-test in verhouding tot de reguliere beschikbare middelen en capaciteit bij GGD Groningen (gebaseerd op landelijke middelen) is het niet mogelijk om alle studenten, ongelimiteerd en te allen tijde, in aanmerking laten komen voor een gratis test. GGD en gemeente Groningen leggen mede daarom ook de nadruk op het voorkomen van het krijgen van een soa door de inzet op preventie met name veilig vrijen mét een condoom.

Bij deze beantwoording van de schriftelijke raadsvragen is een bijlage bijgevoegd van een recent onderzoek uit juni 2021 van SOA-AIDS: ***Studenten in de spotlights*** - GGD-professionals en studenten over veilig vrijen, soa's en soa-testen - ook in coronatijd. De belangrijkste conclusie uit dit rapport is om juist het condoomgebruik onder studenten te stimuleren en alternatieve vormen van testen te promoten om de testfrequentie van studenten op de soa-poli's te verlagen en meer ruimte te scheppen voor kwetsbare groepen.

Beantwoording vragen

Hieronder volgt beantwoording van de door Student & Stad gestelde vragen ex art. 38 RvO.

1. *Onderschrijft het college de wens van Student & Stad dat je in de gemeente Groningen je snel, veilig, gratis en laagdrempelig moet laten kunnen testen op soa's?*

Snel, veilig en laagdrempelig testen op soa's is op orde in de gemeente Groningen. Gratis testen lijkt misschien de ideale situatie, maar geeft een verkeerd signaal af. Recent onderzoek van SOA-AIDS Nederland bevestigt dat vrijen zonder condoom bij studenten de norm is. Niet de kosten zijn daarom het probleem, maar onveilig vrijen zonder condoom en daarmee de kans op het oplopen van een soa. We moeten af van het idee: 'twee pilletjes erin en het is klaar'. Veilig vrijen moet de norm zijn voor jezelf én voor je partner(s). Veel inwoners zijn zich onvoldoende bewust van de risico's van soa's of staan er niet of te weinig bij stil.

De GGD Groningen werkt permanent aan een stevige infrastructuur (huisartsen, commerciële aanbieders en Certe) om soa-testen zo betaalbaar mogelijk te houden. De GGD en gemeente Groningen leggen de nadruk op preventie als een duurzame en veilige aanpak. Hetzelfde onderzoek van SOA-AIDS Nederland noemt de aanpak in Noord-Nederland juist een voorbeeld hoe hier in gezamenlijkheid op te trekken.

2. *Vindt het college, net als de fractie van Student & Stad, het een probleem dat het overgrote deel van onze inwoners dat zich wil laten testen op een soa dat niet snel, veilig, gratis en laagdrempelig kan laten doen?*

In de gemeente Groningen zijn er voldoende mogelijkheden om je snel, veilig en laagdrempelig te laten testen op een soa en voor kwetsbare risicogroepen (migranten, sekswerkers, MSM) is dit ook altijd gratis, al vallen de meeste studenten daar niet onder. Voor andere groepen, waaronder studenten, wordt allereerst ingezet op preventie, waardoor er voldoende ruimte is en blijft op de soa-poli's voor de kwetsbare groepen. Uit het genoemde onderzoek van SOA-AIDS Nederland blijkt dat hier met name onder studenten nog een wereld te winnen is.

3. *Is het college bereid zich in te zetten voor extra subsidie bij het rijk voor inzet van seksuele gezondheid?*

Nee. Voor de huidige aanpak die door SOA-AIDS Nederland juist als best practice wordt genoemd (inzet op kwetsbare groepen en doelgroepgerichte preventie-activiteiten), zijn op dit moment voldoende financiële middelen. Sense is de bestaande aanvullende financiële regeling seksuele gezondheid vanuit VWS voor de acht Sense regio's in Nederland. Regio Noord-Nederland omvat de provincies Groningen, Friesland en Drenthe.

4. *Voorziet het college, net als de fractie van Student & Stad, deze zomer een ongekend tekort aan capaciteit bij de GGD's, omdat soa's oplopen en de inspanningen i.v.m. de pandemie aanblijven?*

Afgelopen jaren laten zien dat er in het derde kwartaal, dus de zomermaanden, niet per sé een stijging is van het aantal bezoekers en het aantal soa-testen. Het vindpercentage soa is vergelijkbaar of lager dan in andere kwartalen.

De dienstverlening voor mensen met klachten en hoogrisico op soa zijn onverminderd doorgestaan tijdens de Covid-pandemie en gaan nu ook gewoon door. De pandemie had met name in de beginfase van het opschalen naar een crisisorganisatie veel impact. Inmiddels is er binnen de GGD een zelfstandig Covid-team (testen en vaccineren), waardoor er geen druk meer staat op de werkzaamheden van het team seksuele gezondheid. Dit wordt landelijk ook bevestigd in het recente SOA-AIDS rapport.

5. *Welke inspanning kan de gemeente doen om de druk te doen afnemen en de seksuele gezondheid van zijn inwoners te waarborgen?*

Samengevat zetten de GGD en gemeente Groningen het bevorderen van de seksuele gezondheid van haar inwoners programmatisch in op:

- Inzet op de bevordering van seksuele gezondheid met de brede SENSE aanpak waarvan het voorkomen en behandelen van een soa slechts een onderdeel is;
  - Inzet op preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag (weerbaarheid);
  - Het actief betrekken van jongerenorganisaties, studenten/jongeren < 25 jaar en het inzetten op collectieve preventie (condooms, voorlichting, handelingsvaardigheden);
  - Het onderwerp seksuele gezondheid vroegtijdig bespreekbaar te maken door bijvoorbeeld voorlichting op basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs te versterken.
6. *Seksuele gezondheid is een belangrijk onderwerp, helemaal in de stad Groningen. Wat doet de gemeente aan voorlichting en verdere inspanningen op dit onderwerp?*

In de gemeente Groningen wordt uitgebreid voorlichting gegeven aan jongeren, o.a. op scholen (VO, MBO, ISK) en tijdens de introductieweek (KEI). Ook geeft de GGD informatie over seksuele gezondheid op social media en op haar website. Het onderwerp seksueel grensoverschrijdend gedrag wordt ook nadrukkelijk bij studentenverenigingen, de Hanze Hogeschool en de Rijksuniversiteit besproken. Daarnaast geeft de GGD trainingen aan barpersoneel, decanen en professionals over dit onderwerp.

Daarnaast bestaan er zoals eerder beschreven in de gemeente Groningen veel doelgroepgerichte preventie-activiteiten voor migranten, sekswerkers en MSM.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.